2026. OKTÓBER 16. V. ÉVFOLYAM, 341. SZÁM, 5787. HESVÁN 05. VALLÁS, KULTÚRA, HITÉLET

HETILAP

SABBATON שבתון

ב"ה

A REBBÉK EMLÉKEZETE

Jaakov Dovid Wilovsky rabbi (1845. február 7. – 1913. október 2.), Ridvaz vagy Ridbaz mozaikszóval ismert , neves rabbi és oktató, talmudista volt.

Wilovsky 1845. február 7-én született az oroszországi Kobrinban (a mai Fehéroroszország területén). Wilovsky rabbi tisztségeket töltött be Izabelinben (1874), Bobrujszkban (1876) és Vilnában (1881). Mivel úgy látta, hogy a vilnai pozíció elvonja a figyelmét tanulmányairól, lemondott, és egy kisebb közösségben, Polockban (1883) majd Vilkomirban (1887) vállalt rabbi szolgálatot. 1890-ben Szluck főrabbija lett, ahol 1896-ban neves jesivát alapított, ahol átvette az általános felügyeletet, és Isser Zalman Meltzer rabbit nevezte ki igazgatónak. Wilovsky, tanításaihoz használta a Jeruzsálemi Talmud egy példányát, amelyet a vilnai Gaon jegyzetekkel látott el. Miután harminc éven át tanulmányozta a Jeruzsálemi Talmudott, és tizenhét évig folyamatosan dolgozott kommentárjain, Wilovsky elkezdte kiadni a Jeruzsálemi Talmud egy olyan kiadását, amely a sajátja mellett a korábbi kiadásokban található összes kommentárt is tartalmazta.

1903-ban Wilovsky elutazott az Egyesült Államokba, ahol elhagyta korábbi Willowsky/Willovsky nevét, és felvette a „Ridvaz" (Rabbi Yaakov David b en Z e'ev) nevet. Az Amerikai Egyesült Ortodox Rabbik 1903. augusztusában, Philadelphiában tartott éves találkozójukon Ridvazt választották meg zekan haRabbanim-nak (idősebb rabbijuknak), majd 1903. szeptember 8-án Ridvazt a chicagói orosz-amerikai gyülekezetek főrabbijává választották. 1905-ben Ridvaz elhagyta Amerikát és Safedbe költözött , ahol megalapította a Toras Eretz Jiszraelt.

Heller Zsolt

JAAKOV DOVID WILOVSKY RABBI LEGENDÁI

Amikor a Ridbaz, Szluck városában volt rabbi, és megalapította a híres jesivát, egyik nap elment egy Purim-lakomára, ahol hallotta, hogy a helyiek egy bizonyos szerény szabóhoz járnak álomfejtésért és vallási kérdésekért. A Ridbaz felháborodva kiáltott fel: „Egy szabó osztja az északi imateremben a tanácsokat? Menjünk oda, és derítsük ki, hogy csak egy tudatlan emberről van-e szó!"

Amikor megérkeztek, a Ridbaz nehéz, elmélyült halachikus (vallásjogi) kérdéseket tett fel a szabónak (Reb Refoel Yosselnek), aki azonnal válaszolt és idézte a legmélyebb forrásokat. A Ridbaz megdöbbent a tudásán, és így szólt: „Eddig azt hittem, én vagyok az egyetlen igazi tudós Szluckban. Most látom, hogy ül itt még egy."

Egy másik emlékezetes anekdota szerint idős korában, amikor apja évfordulóján (jachtzeitján) előimádkozóként állt a zsinagógában és zokogva mondta a Kaddist, a hívek megkérdezték tőle, miért érzékenyült el. A Ridbaz elmesélte, hogy a hideg időjárás gyermekkorára emlékeztette: egy különösen fagyos télen az apjának nem volt munkája, így fizetése sem, mégis minden nap lemondott a saját betevőjéről, hogy számára a magántanító segítségével taníttassa a Tórát.

Heller Zsolt

IMAIDŐK A BET HAMIDRASHBAN

Hétköznap reggel: 07:30
Szombat reggel: 10.00
Vasárnap reggel: 08.00
Délutánonként (vasárnap - csütörtök) 17:30 a Mincha imádkozás kezdete, utána Máriv
Péntek esti gyertyagyújtás időpontja: 17:26
Péntek este közös mincha és Kábálát Sábát a Beth Hamidrashban 18:30
Szombat kimenetele: 18:29
Sabeszkor együtt leszünk! A reggeli ima 10-től, Tóra olvasás, kidus, tanítás, beszélgetés
Szombaton az imádkozás a Beth Hamidrasban lesz, utána tradicionálisan a kidust is ott tartjuk
Git sabesz, sabath shalom, jó szombatot

שַׁבָּת שָׁלוֹם!

CHESVAN HÓNAPOT ÍRUNK

A Chesván hónapot Marchesvannak is nevezzük. Éljük hétköznapjainkat az 5787-es évben. Legközelebbi vidám ünnepünk a Chanuka lesz.

Ebben a hónapban nincsenek különleges ünnepnapok.

Az előző szombaton hirdettük ki az új hónapot. Október 11-12-én Rosh Chodes Chesván, újhold volt.

Már a Tóra Első Könyvéből a második szakaszt, a „Noé" hetiszakaszt olvassuk.

Reméljük, hogy a Chesvan hónapot is egészségben és békében fogjuk együtt eltölteni! Betegeinknek jó egészséget, mielőbbi gyógyulást kívánunk! Shalom Izraelnek!

Vigyázzunk egymásra!Vigyázzunk magunkra!

Git sabesz, sabbath shalom, jó szombatot git Chodesh!

Kreisler Gábor

SABBATON HETILAP

A HETISZAKASZRÓL

Szakaszunkban (1Mózes 6:9–11:32.) - az emberiség már annyira romlott, hogy megérett a pusztulásra. Isten “megbánta”, hogy a világot és az embert megalkotta, és elhatározza, hogy elpusztítja a világot özönvizet hozva rá. Csupán Noét (Noách) találta érdemesnek, hogy megmeneküljön egy bárkában, amelyben minden élőlény helyet foglal. Majd ebből a családból - Noách három fiából - alakul ki az újabb emberi társadalom, miután Isten megígérte, hogy többé nem indít vízözönt. A szakasz végén feltűnik Ávrám (a későbbi Ábrahám), Sém leszármazottja, aki a monoteizmus alapja lesz.

Negyven nap és negyven éjjel szakad az eső, és még újabb százötven napon át zúdulnak a vizek, majd apadni kezdenek. Amikor a föld felszíne teljesen felszikkad - pontosan egy évvel a Vízözön kezdete után, - Isten megparancsolja Noénak, hogy hagyja el a bárkát, és népesítse be újra a földet.
Noé szőlőt ültet, és lerészegedik a gyümölcsétől. Noé fiai közül kettőre, Sémre és Jáfetre áldás száll, amiért betakarják apjuk mezítelenségét, harmadik fiára, Chámra azonban átok kerül, amiért visszaél apja megalázó állapotával.

Noé leszármazottjai tíz nemzedéken át közös nyelvvel és kultúrával rendelkező egységes nép marad. Majd egyszer csak szembe támadják Teremtőjüket: építenek egy hatalmas tornyot, saját legyőzhetetlenségüket szimbolizálandó; mire aztán Isten összezavarja a nyelvüket, „hogy ne értsék meg egymás beszédét.
Noé hetiszakasza a Noét Ábrámmal (később Ábrahámmal) összekötő tíz nemzedék leszármazási rendjével fejeződik be, valamint szó esik még Ábrám utazásáról szülőhelyéről, Ur-Kaszdimból Cháránba, útban Kánaán földje felé.

Kreisler Gábor

VENDÉGEK A HITKÖZSÉGÜNKÖN

Berger Ildikó népes családjával érkezett október 6-án (Tisri 25) Debrecenbe. Az 1956-os születésű Ildikóék a Bajcsy-Zsilinszky utca 17. szám alatt laktak, jelenleg Bnei Berakban, Izraelben élnek. A Monotorpályi úti temetőben emlékeztünk Ildikó édesapjára. A vallásos családból „kijött” egy fél minjen, ahol 4 ifjú kaftános unoka volt. Tudtunk kadisht is mondani a temetőben. Egymás között csak jidisül beszéltek. A lányok nem tudták, hogy Magyarországon anyjukat Ildikónak hívták, ők csak a zsidó nevét ismerték. A Bajcsy-Zsilinszky 17. szám alatti udvarban több zsidó család élt. Felidéztük az emléküket, én is ismertem őket. Személyes meghatottságban is volt részem. Ildikó a Fazekas Mihály Általános Iskolába járt, ahol apukám volt az igazgató. Szeretettel emlékezett rá, hogy megengedte a zsidó gyermekeknek, hogy szombaton ne járjanak iskolába.
Ezen napon volt apósom, Smil ben Yehide jahrzeitje, ott voltunk a feleségemmel a temetőben, elmondtuk emlékére kadist a vendégek társaságában. A főrabbink és főkántorunk is velünk volt délután. Ez nap Chatam Szofer jahrzeitjának is a napja volt.
A múlt visszajött a Berger családnál és a mi családunkban is.

***

Egy érdekes pár járt a zsidó negyedben. A feleség Szingapúrból, a férj New Yorkból származott. Jelenleg Szingapúrban élnek. Természetesen a zsinagógákat megnézték, számukra érdekes volt, még belül nem jártak ilyen helyen, pedig a világ számos pontján megfordultak. Ezután jött a számukra az érdekesség.
Kértek, hogy üljek le, és beszélgessünk. Mint a riporterek, úgy kérdeztek. Csak néhányat a kérdések közül címszavakban: Hogy ismerték meg egymást szüleim, hogyan találtunk egymásra a feleségemmel, hogy ismerkedtünk meg? 80 év után, hogyan értékeljük a nácik tetteit, miként él ma egy zsidó ember, hogyan lehet tartani a kósersá got..... Közben a feleségem is megérkezett, ő is beszélt a gyerekkoráról, milyen zsidó életet lehetett élni kisebb településeken?
Azt szerették volna pótolni, amiről az útikönyvek nem írnak.
Úgy éreztem, hogy a távoli országból érkezettek közelebb kerültek a zsidósághoz személyes benyomásaik alapján.

Kreisler Gábor

IDŐSEK VILÁGNAPJA A HITKÖZSÉGEN

Az ENSZ Közgyűlése 1990. december 14-én döntött arról, hogy október 1-jét az idősek világnapjává nyilvánítja. Ezen alkalomból október 12-én, délután köszöntöttük a Debreceni Zsidó Hitközség kultúrtermében a meghívottakat, így is kifejezve gondoskodásunkat, törődésünket idősebb hittestvéreink iránt.

A Magyarországon és hitközségünkben is a szeretett és népszerű Tordai Zoltán hegedűművész, és nagybőgőn zenélő testvére, Tordai Mátyás remek műsorral szórakoztatta a megjelenteket.

Horovitz Tamás, a Hitközség elnöke köszöntötte a „bölcs” korba lépett vendégeket. Köszönetét fejezt ki azért is, hogy a hitközségi tagok mellett barátaink is elfogadták meghívásunkat. Hozzánk csatlakozott Ferber György, a nyíregyházi testvérhitközség elnöke és kísérője is.

A kellemes délutánt indító zenei programhoz Dr. Grósz Zsuzsát is meghívták a zenészek „alkalmi” zongorakísérőként.

A Tordai testvérpár a közönség sorai között járkálva teljesítették a megjelentek zenei kívánságait mindannyiunk örömére.

Zsidó dallamok mellett magyar nóták és operett-részletek is felcsendültek. Természetesen a közös éneklés sem maradt el. A résztvevők nagy tapssal köszöntötték és hálájukat fejezték ki az örömzenélésért.

A szokásos finom falatokról Etuka gondoskodott, melyek alig fértek el a terített asztalokon. A könnyed hangulatot a kínált pálinka és bor is fokozta.

Sor került az utóbbi idők születésnaposainak virággal való köszöntésére is. Külön öröm volt számunkra, hogy több holokauszt-túlélő hittestvérünk is velünk tartott.

Kellemes délutánt töltöttünk együtt a gondoskodás jegyében!

Reméljük, még nagyon sokáig örülhetünk egymásnak ilyen alkalmakkor.

Kreisler Gábor

SABBATON HETILAP

RIDVÁZ RABBI ÉS A FAGYOS TÉLI ÉJSZAKA TÖRTÉNETE

Az 1912-es esztendő egyik különösen hideg téli napján Cfát városát hóvihar és dermesztő fagy borította. A város híres rabbija, Jaakov Dovid Wilovsky, akit mindenki Ridváz rabbiként ismert, mégis elindult a zsinagógába. Aznap édesapja halálozási évfordulója, a jahrzeit volt, és ő maga akarta vezetni az imát. A jelenlévők meglepődtek, amikor meglátták a rabbit. Nemcsak azért, mert a kegyetlen időjárás ellenére eljött, hanem azért is, mert ima közben könnyek gördültek végig az arcán. Az ima után egyik ismerőse odalépett hozzá. – Rabbi, miért sír ennyire? Édesapja már több mint ötven esztendeje eltávozott közülünk. Miért törtek fel most ilyen erővel az emlékei?
Ridváz rabbi csendesen válaszolt: – Ma reggel, amikor kinéztem az ablakon, és láttam a hóvihart, arra gondoltam, talán jobb volna otthon maradnom, és ott imádkoznom. De eszembe jutott édesapám, és az, hogy mennyi mindent áldozott fel értem. Hadd meséljem el, miért nem tudom őt soha elfelejteni! Gyermekkorában szülei nagy szegénységben éltek. Édesapja kemencéket épített, de egy különösen nehéz télen elfogyott az építkezéshez szükséges habarcs, ezért nem tudott munkát vállalni. A családnak alig volt pénze, és még a fiú tanítójának díját sem tudták kifizetni.
A tanító végül üzenetet küldött: ha másnap reggelig nem kapja meg az elmaradt fizetségét, nem taníthatja tovább a fiút.
A szülők kétségbeestek. Tudták, milyen kivételes tehetségű gyermekük van, és azt is, hogy a Tóra tanulása jelenti számára a jövőt.
Aznap este az apa a zsinagógában hallott egy gazdag embert, aki hat rubelt ajánlott annak, aki kemencét tud építeni a fia új házában. Mivel az építőanyag hiányzott, szinte lehetetlennek tűnt a feladat.
Az apa azonban hazatért, és feleségével együtt különös döntést hozott: lebontják a saját kemencéjüket, tégláról téglára, és annak anyagából építenek újat a gazdag ember házában.
A munkáért kapott hat rubelből kifizethették a tanító elmaradt bérét, sőt a következő három hónap tandíjára is jutott.
Csakhogy beköszöntött a tél, és a családnak nem maradt kemencéje. Fűtés nélkül kellett átvészelniük a fagyos napokat és éjszakákat. Mindezt azért vállalták, hogy fiuk tovább tanulhasson.
A rabbi egy pillanatra elhallgatott, majd így folytatta:
– Amikor ma reggel a hideget láttam, eszembe jutott az a tél, amikor a szüleim értem mondtak le a melegségről. Ők vállalták a fagyot, hogy én tanulhassak. Én pedig most azon gondolkodtam, vajon nem volna-e kényelmesebb otthon maradnom. Hogyan tehetném ezt meg azon a napon, amikor édesapám emlékének adózom?
Ezért indultam el a zsinagógába. És ezért sírtam.
„Ha a szüleim nem hozták volna meg értem ezt az áldozatot, talán soha nem írhattam volna meg a Talmud Jeruzsálemhez fűzött magyarázataimat sem.”

Ridváz rabbi egész életében hálával emlékezett szüleire. Tudta, hogy a tudás, amelyet évtizedek szorgalmával megszerzett, nem kizárólag saját munkájának gyümölcse volt. Ott volt mögötte két ember szeretete, lemondása és hite is.
Az ember olykor csak hosszú évek múltán érti meg igazán, milyen áldozatok tették lehetővé, hogy azzá váljon, aki lett.

A SÓFÁR, AMELYET A SZÍV FÚJT MEG
BÁÁL SÉM TOV ÉS A TANÍTVÁNY ELVESZETT JEGYZETEI

Ros Hásáná reggelén különös csend telepedett a Báál Sém Tov zsinagógájára. A hívek ünnepi ruhában álltak, a Tóra-tekercsek a helyükön pihentek, és mindenki a sófár hangjára várt.
A sófár megfújásának megtisztelő feladatát a mester egyik tanítványa, Zeév Kicész rabbi kapta. A Báál Sém Tov arra kérte, hogy alaposan tanulmányozza a sófárhoz kapcsolódó misztikus tanításokat, és az ünnep során gondoljon ezekre a titkokra is. A tanítvány komolyan vette a feladatot. Hosszasan tanult, elmélyedt a szent könyvekben, és kis papírra jegyezte fel a legfontosabb gondolatokat, hogy a sófár megfújásakor egyetlen részletről se feledkezzen meg. Végre elérkezett a nagy pillanat. Zeév rabbi a sófárhoz lépett, a zsebébe nyúlt a jegyzeteiért, ám a papírnak nyoma sem volt. Kétségbeesetten kutatott a zsebében. Megpróbálta felidézni a tanultakat, de a rémülettől minden összekuszálódott a fejében. Úgy érezte, cserbenhagyta a mesterét, és méltatlanná vált a rábízott feladatra. Könnyekkel a szemében emelte ajkához a sófárt, és elvégezte a hagyomány által előírt fújásokat. A hangok megszólaltak, de ő szégyenkezve tért vissza a helyére, kerülve mestere tekintetét.
Az ima után a Báál Sém Tov magához hívatta.
A tanítvány attól tartott, hogy szemrehányást kap. A mester azonban egészen másról beszélt neki. – Tudom, mennyit készültél – mondta. – Azt is tudom, milyen fájdalmat éreztél, amikor elveszítetted a jegyzeteidet. De mondd csak: miért gondolod, hogy az Örökkévalóhoz csak a könyvekben leírt gondolatokon keresztül vezet út?
Zeév rabbi hallgatott.
– A tanulás fontos – folytatta a mester –, és a hagyomány minden részletét tiszteletben kell tartanunk. De a sófár hangja arra is emlékeztet bennünket, hogy az embernek vannak olyan érzései, amelyeket szavakkal nem tud kifejezni. A sófár kiáltásában ott lehet a vágyakozás, a bánat, a remény és a hazatalálás utáni sóvárgás is. A tanítvány lassan megértette, hogy bár a felkészülés során elveszítette a jegyzeteit, maga a sófár hangja mégis megszólalt, és betöltötte a zsinagógát. A Báál Sém Tov tanítása szerint a sófár nem pusztán egy hangszer. Olyan, mint egy gyermek kiáltása, aki bajba kerülve apját szólítja. Nem tudja szépen megfogalmazni a kérését, nem ismeri a megfelelő szavakat, csak kiált: segíts! És az apa megérti a kiáltást.

Ros Hásáná napján a sófár hangja bennünket is erre emlékeztet: nem kell mindig tökéletes szavakat találnunk ahhoz, hogy őszintén forduljunk az Örökkévalóhoz. Néha elég, ha a szívünk valóban megszólal. A sófár legmélyebb hangja nem a könyvek lapjain születik, hanem az ember lelkében.

Heller Zsolt

SABBATON HETILAP

HELLER ZSOLT: EGY TÖRTÉNET SABESZRA AVAGY TÖRTÉNETEK A ZSIDÓ FOLKLÓRBÓL

A rabbi, aki egy gyermekben felismerte a tudóst, Ridváz rabbi és a fiatal bár micvájának legendája

A kelet-európai zsidó közösségekben a bár micvá nem csupán családi ünnep volt. A fiú ilyenkor nemcsak a Tóra felolvasásával és beszédével mutatta meg tudását, hanem azt is bizonyíthatta, hogyan gondolkodik a szent szövegekről. Egy alkalommal Ridváz rabbi, Jaakov Dovid Wilovsky részt vett egy fiatal fiú bár micváünnepségén. A fiú Jichák Nissenbaum volt, aki később maga is ismert rabbi és gondolkodó lett. A fiatal fiú beszédében egy összetett talmudi kérdést fejtegetett, amelyet korábban Rav Eizel Charif egyik művéből tanulmányozott. Ridváz rabbi nagy figyelemmel hallgatta, majd a beszéd végén kérdéseket tett fel neki. Nem egyszerű, udvariasságból tett fel kérdéseket. Azt akarta megtudni, vajon a fiú valóban érti-e, amit elmondott, képes-e megvédeni az álláspontját, és tud-e önállóan gondolkodni. A fiú válaszolt a kérdésekre, és megvédte gondolatmenetét. Ridváz rabbit lenyűgözte a fiatalember felkészültsége. Megjegyezte, hogy a régi jesivákban egy tehetséges növendéktől azt várták: bár micvája alkalmából ne csupán a tanultakat ismételje el, hanem saját felismerésekkel, új gondolatokkal is álljon elő.

A történet azért maradt emlékezetes, mert megmutatja, mit tartott Ridváz rabbi a valódi tudás lényegének. Nem elegendő, ha valaki sok mindent megjegyez. A tudás akkor válik igazán a sajátjává, ha kérdezni, mérlegelni és önállóan gondolkodni is megtanul.

A történetben szereplő találkozásról szóló beszámoló Jichák Nissenbaum emlékirataihoz kapcsolódó későbbi feldolgozásban maradt fenn.

CSALÁDIAS BÖRÉSIT SZOMBATJA

Folytatódott a családias hangulatú sabeszok sora. Börésit, az első tórai szakasz szombatja alkalmával is megtelt a Beth Hamidrash. A rabbink lejnolta az aktuális szakaszt, akit a Bimánál Éliás Viktor főkántor és Tzwikus követett. A főkántor imádkozta a sachritot. Shmuel Faigen választotta ki az alijázókat.

A gyermekek most is életszerűvé tették az imádkozást. Az Ö...Való látja a törekvésünket, hogy minjenben akarunk imádkozni, ezért mindig segít nekünk!

A tanítás a hetiszakaszhoz, Börésithez - a teremtéshez kapcsolódott.

Bőven jutottunk szellemi és fizikai táplálékhoz ezen a szombaton is. Hosszan zmireszoltunk - közösen.

Érdemes személyesen meggyőződni a jó hangulatú családias sabeszokról, ahol kidusként a sólet, vagy több más finomságoké a „fűszerep” - a tanítás mellett!

Reméljük, hogy ezen a hétvégén, Noáh szombatján is népes minjenben leszünk együtt!

Kreisler Gábor

A KÓSER ÉTTEREM MENÜJE, STERN ERVINNÉ, ETA KONYHÁJÁBÓL

2026.10.19-10.22-ig

HÉTFŐ:
palócleves, kakaós csiga
KEDD:
paradicsomleves, rakott burgonya
SZERDA:
zsengebab leves, milánói makaróni
CSÜTÖRTÖK:
gyümölcsleves, sült hal, tört burgonya
PÉNTEK-SZOMBAT:
ZÁRVA

A menü ára: 2.800 ft.

A rendelési igényeket kérjük,
előző nap 09.00 óráig leadni:
Telefon: (52) 415-861
E-mail: debrecenizsidosag@gmail.com
Az étlap megváltoztatásának jogát,
a konyha fenntartja.

Stern Ervinné, Eta

VICCEK

Rendőrségi hírek

Három elítélt beszélget a zárkában. – Te miért ülsz? – kérdezi az egyik a másiktól. – Én azért, mert megvertem az öreg Lebovicsot, a zsidót. És te? – én azért, mert verekedés közben megvédtem az öreg Lebovicsot. – Na, és téged miért ültettek le? – fordulnak a harmadikhoz. – Engem azért, mert én vagyok Lebovics.

****

A cári időkben egy úszni nem tudó zsidó beleesett a Néva folyóba, segítségért kiáltott, de hiába járőrözött a közelben két rendőr, ügyet sem vetettek rá. Ekkor a zsidónak remek ötlete támadt: – le a cárokkal! – kiáltotta. Erre mind a két rendőr a vízbe vetette magát, és sebtében kihúzták a vízből, hogy a fogdába kísérjék.

****

A cári rendőrség elkapja Irving Gottesoffot, amint forradalmi röpcédulákat osztogatott. Már másnap reggel a kivégzőosztag előtt találta magát. Amikor a vezénylő hadnagy bekötötte a szemét, és számolni kezdett, Gottesoff felkiáltott: – éljen a forradalom, vesszen a cár! – A hadnagy odalépett hozzá, és rávicsorgott: – Mit akar még? Az sem elég magának, hogy kivégezzük?

****

Kahn kereskedő a rendőrségen: – egy szélhámos a megbízottamnak adta ki magát, és vidéken legalább 100 000 rubelt kasszírozott. Ez több, mint amennyit az összes többi megbízottam tudna behajtani a kuncsaftjaimtól. A lehető legsürgősebben kézre kell keríténiük! – Felkutatjuk és őrizetbe vesszük. – Semmi őrizetbe vétel! Alkalmazni akarom.

Hernádi Miklós: A zsidó vicc világképe (Gondolat Kiadó Budapest, 2014-ből válogatva)

Fotók: chat gpt, Debreceni Zsidó Hitközség archívuma, wikipedia, Kreisler Gábor, Heller Zsolt

TOTÓ-KVÍZ

Az előző számunk rejtvényének kérdései a Hesván hónaphoz kapcsolódtak.
A megfejtés: „Jerávám”. Köszönjük a helyes megfejtéseket!
A megfejtést a helyes válaszok előtt álló betűk összeolvasásából kapjátok, - az email címemre (kreislergabor@gmail.com) küldjétek el a megjelenést követő szerdáig!
Ebben a számban is találhattok totót. A kérdések a Noáh-hoz kapcsolódnak.

Kérdéseink a heti szakaszhoz, a Noáh-hoz kapcsolódnak

1.Mivel készült a világot elpusztítani szakaszunkban a Mindenható?
I.Tűzvésszel S.Özönvízzel J.Járvánnyal
2.Milyen formában jelennek meg az állatok?
I.Csak a hímek Ő.Csak a nőstények É.Párosával
3.Kinek a leszármazottja Ávrám (Ábrahám)?
M.Sém S.Mózes Ü.Jákob
4.Ki nem fia Noénak?
Z.Chám J.Menase T.Jafet
5.Hol volt Noénak a szülőhelye?
R.Nazaret Z.Betlehem A.U-Kaszdim
6.Mihez kapcsolódik a szakaszban említett „bábeli zűrzavar”?
U.Testvér háborúhoz F.Toronyhoz C.Szenttemplomhoz
7.Hány nép és nemzet lett Noáh-nak köszönhetően?
Ü.50 E.70 O.120
8.Mit ültetett Noé a szakaszban?
Ü.Almát T.Szőlőt E.Gránátalmát

* * * * * * * * *

SABBATON HETILAP

A Sabbaton Hetilapot kiadja: Debreceni Zsidó Kulturális és Tudományos Kutatóintézet
Közép- és Kelet-Európai Zsidó Hitközségek és Szervezetek Egyesülete
A kiadásért felelős: Horovitz Tamás alapító elnök
Szerkesztőség: Heller Zsolt főszerkesztő, esszéista, folkesztéta
Kreisler Gábor szerkesztő, szakíró
Külső munkatárs: Shmuel D. Faigen főrabbi
E-mail: jewishcultureandscience@gmail.com
Terjesztés: Debreceni Zsidó Kulturális és Tudományos Kutatóintézet
Példányszám: 100 példány nyomtatott, 200 e-mail, online
Terjedelem: 04-12 oldal
A Kiadvány megjelenését támogatta: Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány